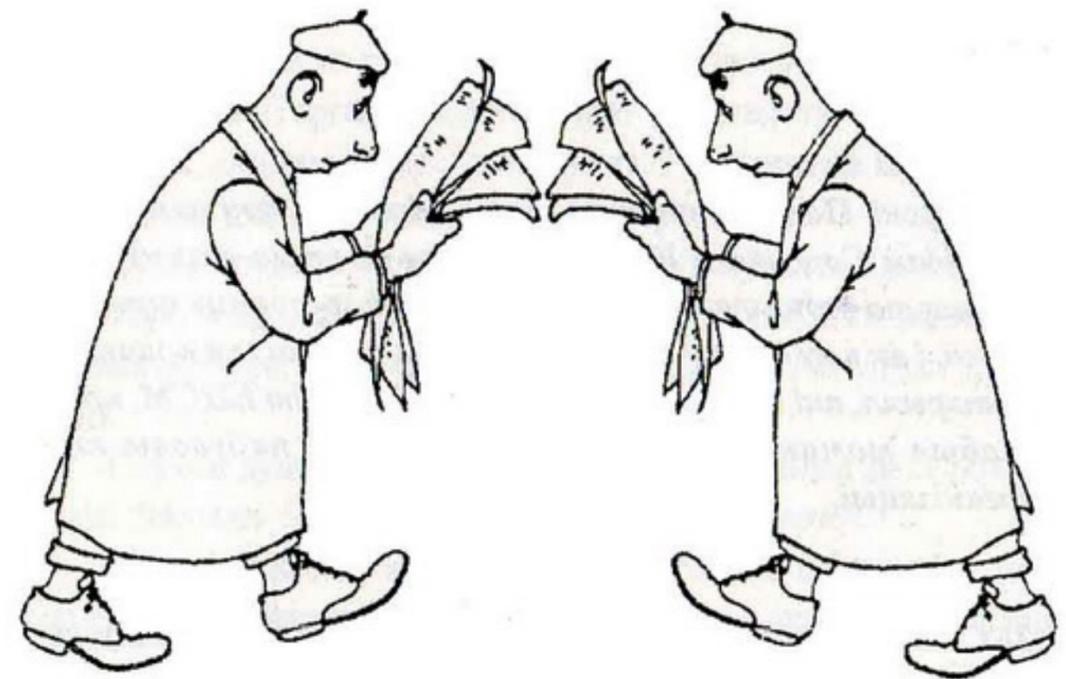

© Маладзёвы інфармацыйны цэнтр
г. Менск
Распаўсюджваецца бясплатна.
Наклад 1,5 асобніка.

Выданьне Задзіночаньня Беларускіх Студэнтаў

ШЭРЫЯ СТАРОНКІ

Менск 1997

Для службовага карыстаньня.

*Шаноўны калега,
Беларускі Патрыятычны Саюз Моладзі, які зьяўляецца
прывідам Савецкага Камсамола, разьвіваецца вельмі хутка.
Але варта ведаць ягоную гісторыю, каб зразумець што будзе
далей, і як яму дамагчы зьнікнуць. Мы прапануем прачытаць
матэрыял, які дапаможа зразумець ідэалёгію БПСМ, ягоныя
слабыя моманты, асноўныя прынцыпы пабудовы гэтай
арганізацыі.*

*ЗБС выказвае шчырую ўдзячнасьць аўтару С.Вазьняку, за
дазвол надрукаваць гэты матэрыял.*

Старшыня Рады ЗБС Алесь Міхалевіч.

Шэрыя старонкі

Невыпалненьня маяго даручэньня будзе азначаць неадкладную Вашу адстаўку

Спачатку нічога не казалі аб небясьпецы.

Яшчэ 17 чэрвеня мінулага года на сустрэчы зь лідэрамі маладзёвых
арганізацыяў прэзыдэнт рэспублікі А.Лукашэнка прапанаваў правесці працэс
аб'яднаньня нашых арганізацыяў у адзіную "парасонавую" структуру на ўзор
маладзёвых нацыянальных саветаў, якія існуюць у іншых краінах.
Аргументацыя дзяржавы была больш чым пераканаўчай — органам кіраўніка
улады будзе зручней і лягчэй працаваць з моладзью і праводзіць
дзяржаўную маладзёвую палітыку, маючы ў асобе Нацыянальнага Савету
магутнага партнёра, які аб'яднае найбольш уплывовыя і актыўныя арганізацыі
моладзі.

Гэтую ж думку прэзыдэнт ня раз і ня два паўтарае 20-21 верасьня на
Форуме "Моладзь Беларусі — за стабільнасьць і прагрэс".

Ідэя ні ў каго не выклікае сумненьняў, тым больш, што пошукам
шляхоў ейнай рэалізацыі ўжо займаюцца і самі маладзёвыя арганізацыі. А
тут — падтрымка самога прэзыдэнта!

На фоне гэткага лірычнага настрою ад зносінаў з кіраўніком дзяржавы
маладзёвыя арганізацыі, і іхныя лідэры ў тым ліку, неяк абыякава паставіліся
да зьяўленьня ў Беларусі Маладзёвага саюзу "Прямое дзействие".

І дарэмна. Новая арганізацыя адразу ж вылучылася на агульнай
карціне. Па-першае, сваёй назвай, якую яна скрала ў небезьведомай
маладзёвай лявацкай групоўкі, якая дэкларавала ідэалёгію палітычнага
экстрэмізму і ў пачатку 80-ых гадоў уразіла некалькімі акцыямі гвалту і
тэрору памяркоўную Францыю. Па-другое, працэс яе стварэньня натхняўся і
накіроўваўся не адкуль-небудзь, а з будынку самой прэзыдэнцкай
адміністрацыі.

Першым тут "засьвяціўся" адданы прыхільнік выканаўчай улады ў
Вярхоўным Савеце XII скліканьня дэпутат Б.Бікінін. У "Советской

Для службовага карыстаньня

Беларусіі” раптам зьяўляецца ягонь артыкул аб праблемах маладзёвага руху рэспублікі, у якой робіцца “разнос” усім існуючым маладзёвым арганізацыям і пяюцца салодкія дыфірамбы “Прямому действию”. Можна дараваць прэзыдэнцкаму дэпутату яскравую недасьведчанасьць у пытаньні, па якому н узяўся вучыць розуму моладзь, — урэшце-рэшт баявому палкоўніку, намесьніку старшыні парлямэнцкай Камісіі па нацыянальнай бясьпецы, абароне і барацьбе са злачыннасьцю можна дазволіць быць поўным прафанам у праблемах дзяржаўнай маладзёвай палітыкі. Тут значна іншае: у артыкуле Барыс Сьцяпанавіч узяў на сябе грэх абвесьціць, што ў Беларусі маладзёвая арганізацыя, нарэшце, ствараецца не даўно забыўшымі аб інтарэсах маладога пакаленьня функцыянерамі, а самой моладзьдзю — як кажуць, “зьнізу”, без прымусу і загадаў ад кіраўніцтва.

А тым часам арганізацыя якая ствараецца “ініцыятывамі саміх мас”, арганізацыя пачала з хуткасьцю абрастаць характэрнымі атрыбутамі ўлады. Яшчэ да рэгістрацыі арганізацыі ў Мін’юсце хлопчыкі з “Прямога действия” атрымліваюць бясплатны офіс у адным з адміністрацыйных будынкаў сталіцы, пачынаюць раьезджаць па гораду на службовых “Волгах”, набываюць кампутарную тэхніку, пэйджэры і г.д. На працягу кароткага часу яны становяцца штодзённымі наведвальнікамі кабінэнтаў прэзыдэнцкай адміністрацыі і Дома ўраду. Паралельна пачынаецца хуткасная раскрутка “Прямога действия” у прэзыдэнцкіх СМІ.

Разьвіцьцё становішча не пакідае глебы для сумненьняў: новая структура ствараецца на прамы загад прэзыдэнта.

Сёньня гэта можна пацьвердзіць дакумэнтамі. Найбольш цікавыя два. Зь іх: ліст “Прямога действия” прэзыдэнту і распараджэньне кіраўніка дзяржавы чатыром высокапастаўленым дзяржаўным чыноўнікам.

Пачнем зь ліста. Ён выкананы ў жанры даверлівага звароту да “дарагога Аляксандра Рыгоравіча”, не датаваны, мае канфэдыцыйны характар і таму ніколі не афішаваўся, калі не сказаць — хаваўся. Там сапраўды ёсьць што хаваць, бо па сутнасьці сваёй ліст зьяўляецца комплекснай праграмай пераўтварэньня беларускай моладзі ў пакорлівае быдла, што экстатычна кленчыць перад сьветлым вобразам правадыра.

Шэрыя старонкі

Шасьцістаронкавы тэкст канструктыўна складаецца з трох узаемазвязаных частак. Першую частку — сваесаблівая ўводзіны ў праблему — можна абагульніць проста фразай: Аляксандар Рыгоравіч, уклечваюць юныя складальнікі, не захапляйцеся мерамі “выключна палітычна-эканамічнага характара”, яны ўсё роўна не дадуць выніку, займіцеся лепш насаджваньнем у масавую сьвядомасьць новай “жыцьцяздольнай ідэалёгіі”.

Што за ідэалёгія такая? А вось на гэтае пытаньне адказвае ўжо другая частка ліста. “Новая ідэалёгія”, на думку складальнікаў, цалкам супадае з трыядай “Правадыр — Дзяржава — Царква”.

Тонка і не па гадах пранізьліва пралічваючы некаторыя палітычныя і псыхалёгічныя схільнасьці адрасата, распрацоўшчыкі “трыяды” прысьвячаюць далей нават тры старонкі тэксту абгрунтаваньню ролі і функцыяў самога правадыра. Новая ідэалёгія “звязаная са зьяўленьнем магутнай гістарычнай постаці ... такім Лідэрам (зь вялікай літары — С.В.) сёньня для постсавецкай прасторы зьяўляецца Вы, Аляксандр Рыгоравіч. І Вы не павінны і ня маеце права ўхіліцца ад ролі, якую вызначыла Вам Гісторыя (ізноў з вялікай літары — С.В.).”

Ні больш, ні менш.

Нашмат менш увагі — усяго два абзацы — у лісьце адведзена Дзяржаве, якой вызначана роля стаць “другім сталпом новай ідэалёгіі”, здольным “рашучым дзеяньнем пераўвасобіць масавую псыхалёгію”.

І зусім ужо не пашчасьціла Праваслаўнай Царкве — “трэцяму сталпу” у лісьце выдзелена ўсяго няшчасных пяць радкоў.

Сканчваецца тэкст практычнымі высновамі: пачынайце з моладзі, Аляксандар Рыгоравіч; стварайце “адзіную, магутную, шматгаліновую маладзёвую арганізацыю”; “гэтая арганізацыя павінна стаць увасабляльнікамі ідэалёгіі, яе распаўсюднікам і абаронцам; яна павінна мець масавы характар і быць намэртва зьяднанай зь дзяржавай, яе ЛІДЭРАМ...”

З моладзі Аляксандар Рыгоравіч і пачаў. 31 сьнежня 1996 года прэзыдэнт падпісвае даручэньне віцэ-прэм’еру В.Русакевічу, намесніку кіраўніка сваёй адміністрацыі У.Замяталіну, кіраўніку справам той жа адміністрацыі І.Ціцянкову і старшыні Дзяржкамітэту па справах моладзі А.Пазьняку: на базе Беларускага саюза моладзі і Маладзёвага саюза

Для службовага карыстанья

“Прямое действие” стварыць моцную маладзёвую арганізацыю; мерапрыемствы па ажыццяўленьні гэтага вырашэння прадставіць у тэрмін да 15.01.97 году.

“Невыкананьне майго даручэння будзе значыць для Вас неадкладную Вашу адстаўку”, — па-бацькоўскі папярэджвае чыноўнікаў строгі прэзыдэнт.

Па сьлядах “гітлер’югенда” і хунвэйбінаў?

Трэба зазначыць, што зьяўленьне такога даручэння адзначыла сабой вырашальны крок у маладзёвай палітыцы прэзыдэнта: калі ўвосень 1996 году стаўка рабілася на МС “Прямое действие”, то з гэтага году ўсе спадзяваньні выканаўчай улады адназначна зьвязваюцца с “АДЗІНАЙ (падкрэсьлена мною — С.В.) уплывовай маладзёвай арганізацыяй.”

Гэта абумоўлена тым, што першапачатковая задумка прэзыдэнцкай каманды з трэскам правалілася. Разьлікі ідэолягаў “новай ідэалёгіі” будаваліся, відаць, на тым, што ў “Прямое действие” валам паваліць моладзь. У гэтым выпадку новая арганізацыя нармальна ўлілася б у маладзёвы рух рэспублікі і, зыходзячы з сваёй шматлікасьці і ўплывовасьці дамінавала б у Нацыянальным Савеце.

Але нічога падобнага не адбылося. Ні ўсебаковая падтрымка ўладаў, ні “раскрутка” у прэзыдэнцкіх СМІ, ні нават “перамога” на рэфэрэндуме шматлікасьці і ўплывовасьці “Прямому действию” не прынеслі. Больш таго, стаўленьне да рэфэрэндума розных сацыяльных груп насельніцтва падкрэсьліла, што ў маладзёвым асяродзьдзі становішча для “маладога прэзыдэнта” складаецца проста катастрафічнае.

Гэта і перадвызначыла адмову прэзыдэнцкага атачэння ад дэмакратычнага ўплыву на моладзь рэспублікі на карысьць сілавога. Тут жа згортваецца праца па падрыхтоўцы ўстаноўчага кангрэсу Нацыянальнага Савета маладзёвых і дзіцячых арганізацый (хаця яна і знаходзілася на завяшальнай стадыі і вялася пры падтрымцы Дзяржаўнага камітэта) і заяўляецца, што прэзыдэнту патрэбна не “парасонавая” структура, якая яднае розныя арганізацыі, а адзіная арганізацыя.

Шэрыя старонкі

З гэтага моманту не апраўдаўшаму даверу “Прямому действию” падрыхтаваны новы лёс — памерці, зліўшыся зь Беларускай саюзам моладзі. Там, у БСМ, так пажаданыя прэзыдэнту перспэктывы — тысячы членаў, разгалінаваная структура, дасьведчаныя кадры маладзёвай працы, уласнасьць былога ЛКСМБ, нарэшце...

Аляксандар Рыгоравіч дарэмна баяўся нестараннасьці сваіх папалчнікаў. Дакладна ў азначаны тэрмін, 15 студзеня, В.Русакевіч, У.Замяталін і А.Пазыняк (І.Ціцянкаў чамусьці выпай) кладуць на стол прэзыдэнта Дакладную запіску нумар 10/388 “Аб пляне мерапрыемстваў па стварэньні ў Рэспубліцы Беларусь уплывовай маладзёвай арганізацыі”. Плянам прадугледжанае стварэньне такой арганізацыі з дапамогай і пры непасрэдным удзеле мясцовай “вэртыкалі”, рэспубліканскіх міністэрстваў і ведамстваў, адміністрацыяў навучальных устаноў. Сёньня ёй ужо прыдуманая назва — Беларускае патрыятычнае саюз моладзі, у канцы красавіка адбудзецца ўстаноўчы сход, а сёньня ўжо праходзяць канфэрэнцыі БПСМ на месцах.

Манапольны, таталітарны характар арганізацыі, які ўсё падмінае пад сябе — відавочны. Правая апазыцыя адразу ж дала яшчэ не народжанаму саюзу мянушку “лукамол”, намякаючы, відаць, на будучае падабенства з ВЛКСМ.

Наўрад ці можна з гэтым пагадзіцца. Гутарку хутчэй трэба весці аб рэанімацыі найбольш вычварэнскіх формаў існаваньня камсамолу, што былі ўласнасьцвя яму толькі ў пэрыяды зараджэньня і выраджэньня арганізацыі. На самой справе небяспека прэзыдэнцкай ініцыятывы — у іншым: як бы за зьнешне прываблівым лэзунгам стварэньня “патрыятычнага саюзу моладзі” ягоньня надхняльнікі, самі таго не жадаючы, не падкінулі б грамадзтву вогненную сумесь “гітлер’югенда” з хунвэйбінамі. (Для аматараў цягацца па судах адразу ўдакладню, што маю на ўвазе не ідэалёгію, а некаторыя зьнешнія прыкметы арганізацыі. — С.В.)

Узгаданы вышэй “Плян мерапрыемстваў...” прадугледжвае, што юныя правадыры-“патрыёты” новай арганізацыі будуць: 1) уключаныя ў склад калегіяў усіх міністэрстваў і ведамстваў, якія займаюцца праблемамі моладзі, культуры, адукацыі, спорту, сацыяльнай сфэры, а таксама ў кіраўніцтва

Для службовага карыстаньня

прэзыдэнцкіх фондаў; 2) прыцягвацца да працы камісіяў па выпускных іспытах у школах і ўступных іспытах у ВНУ рэспублікі; 3) уведзеныя (цытую) “у грамадзка-палітычныя і ідэалягічныя структуры кіраваньня маладзёвым рухам”; 4) кіраваць падрыхтоўкай беларускіх каманд КВН, дзейнасцю нефармальных маладзёвых клубаў, дыскатэк...

Калі так пойдзе і далей, то ў хуткім часе недарасьлі з “Прямога действия” будуць выдаваць характарыстыкі для паступленьня ў ВНУ, працаўладкаваньня, жаніцьбы і выезду за мяжу. Яны ўжо сёньня, ледзь паспеўшы крыху пасталець і адчуўшы пах улады, нахабна патрабуюць ад старшынь выканкамаў пэрсанальныя кабінэты са сродкамі сувязі, цынічна вярбуюць прыхільнікаў абяцаньнямі матэрыяльных набыткаў і добрай кар’еры, раскідваюць дзяржаўныя грошы, ламаюць лёсы тых, хто проста па волі выпадку трапіўся на шляху рэалізацыі іхных плянаў.

“Чаму зараз уся нармальна моладзь уступае ў “Прямое действие?” — пытаюцца ананімныя аўтары ўлеткі, якая ня так даўно распаўсюджвалася ў ВНУ і студэнцкіх інтэрнатах Менска. І самі ж адказваюць:

“Таму што “Прямое действие” — першая і адзіная сярод усіх маладзёвых арганізацыяў паставіла перад сабой тры галоўныя мэты:

- “сваіх” у крыўду не даваць;
- інтарэсы моладзі абараняць;
- праціўнікаў бязьлітасна падаўляць.

Таму што “Прямое действие” не абячае, а дзейнічае. Дзейнічае крута. Ставіць мэту — дасягае. Узьнікае перашкода — пераадоляе. Перашкаджаюць праціўнікі — зьнішчае.”

І далей: “Таму што ў “Прямым действии” парадак і дысцыпліна. У гэтым — магутнасьць “Прямога действия”. Тут моладзь вучыцца падпарадкоўвацца і вучыцца загадваць.” Вуснамі юных прэтэндэнтаў на маладзёвае лідэрства, быццам з глыбіні 30-ых гадоў, зь іншага “прямога действия” — германскага (дарэчы, таксама любіўшага свайго правадыра), даходзяць да нас гэтыя заклікі і лезунгі.

А вось матывы, што відавочна падобныя на ідэі кітайскіх “чырвоных паляўнічых”, з дапамогай якіх іншы правадыр у сярэдзіне 60-ых распраўляўся з палітычнымі і грамадзкімі дзеячамі краіны — ахвярамі “вялікай культурнай

Шэрыя старонкі

рэвалюцыі”: “Таму што “Прямое действие” не разьбірае чыноў, званьняў і пасадаў. “Прямое действие” не баіцца ні прадажных чыноўнікаў-бюракратаў, якія акапаліся ў дзяржаўных кабінэтах, ні прыдурашнай апазыцыі, якая жыве на падачкі ад заходніх фондаў. “Прямое действие” змагаецца і зь першымі, і з другімі. Наогул, змагаецца зь непарадкамі на ўсіх узроўнях, ад міністэрства да школы і інтэрнату. Парушае нашыя правы, правы моладзі, камэндант інтэрнату — “Прямое действие” прымусяць яго весці сябе як трэба, парушае міністар — “Прямое действие” не адступіць і зробіць усё, каб прызваць да адказнасці і міністра.”

Улетка гэтая выклікала настолькі нэгатыўны грамадзкі рэзананс, што кіраўніцтва “Прямога действия” сёньня ліхаманкава спрабуе адмежавацца ад яе. Атрымліваецца гэта ня вельмі ўдала. Па-першае, надта непрадбачліва распаўсюджвалі ўлетку сярод студэнтаў самі актывісты саюзу. Па-другое, яна нядрэнна пераклікаецца з асобнымі выкладкамі ўжо ўзгаданага ліста да “дарагога Аляксандра Рыгоравіча” (напрыклад, вось гэтыя: “Моладзь зьнясе любыя перашкоды і зьнішчыць любога праціўніка”). І, нарэшце, аб сваім дачыненні да зьяўленьня ўлеткі публічна прагавырыўся адзін зь яе натхняльнікаў на сустрэчы прэзыдэнта зь лідэрамі некаторых маладзёвых арганізацыяў, якая адбылася ў лютым.

Але жудасна, у прынцыпе, ня тое, што, паспытаўшыся вялікай улады і немалых грошай юнакі вырашылі прадэманстраваць з глупства ўласьціваю ім “круцізну”. Жудасна, што, пасля гэтых шчырасьцяў на іх усё роўна працягвае рабіць стаўку і ім усё спускае вышэйшая дзяржаўная ўлада. Члены ўраду і прэзыдэнцкай адміністрацыі, губэрнатары, мэры і іхныя намесьнікі ствараюць сёньня пад гэтых хлопчыкаў “патрыятычны саюз моладзі”. Некаторыя стараннасьць сваю даводзяць да таго, што на прыклад сваіх юных прагэжэ пачалі дзейнічаць ня толькі “прама”, але і занадта “крута”.

На пленуме ЦК БСМ, што прайшоў у мінулым месяцы новы намесьнік кіраўніка адміністрацыі прэзыдэнта І.Пашкевіч, напрыклад, з абаяльнай шчырасьцю абмаляваў пэрспэктывы ўсіх маладзёвых арганізацыяў рэспублікі, у залежнасьці ад таго, ці ўвойдуць яны ў Беларускі патрыятычны саюз моладзі, які ствараецца “Прямым дейсвием”, альбо адмовяцца папоўніць шэрагі маладых прэзыдэнцкіх “патрыятаў”. У першым

Для службовага карыстання

выпадку — офісы за казённы кошт, пасады пры выканкамах, бюджэтнае фінансаваньне і кар’ера для лідэраў; у другім — нічога.

А самому Беларускаму саюзу моладзі І.Пашкевіч паабяцаў у прыдачу канфіскаваць і будынак былога ЦК ЛКСМБ, які належыць яму на законных падставах (Саюзу моладзі, а не Івану Іванавічу — С.В.): не пажадалі, маўляў, добраахвотна ўліцца разам з будынкам у БПСМ, дык мы вас прэзыдэнцкім дэкрэтам зь яго выкінем, каб духу вашага “непатрыятычнага” там не было.

І выкінуць! І пасодзяць у кабінэт, дзе калісьці працавалі, з’яўляўшыся першымі сакратарамі ЦК ЛКСМБ, К.Т.Мазураў і П.М.Машэраў, студэнта БДУ Севу Янчэўскага — лідэра “Прямога действия” сёньня і “патрыятычнага саюза моладзі”, відаць, заўтра. Ён “свой”, ён не падвядзе, ён выканае любое даручэньне і любым коштам. Абы яно зыходзіла ад Правадыра, Лідэра — як сам Сева любіць выражацца — Нацыі.

Прашу лічыць мяне лукашыстам!

Прыкметна, што ні салодкія абяцанкі, ні громкія пагрозы, што ліліся з прэзыдэнцкай адміністрацыі апошнія тры месяцы, па сутнасьці, так і не зламлі лідэраў рэспубліканскіх маладзёвых арганізацыяў. Асабліва значная тут прынцыповая пазыцыя беларускага саюзу моладзі, за кошт членскай базы, структур і ўласнасьці якога і плянавалася сфармаваць арганізацыю, якая б падтрымлівала прэзыдэнта.

Але і гэты “пракол” не спыніў ініцыятараў маналізацыі маладзёвага руху. Не дабіўшыся так звананага “росту шэрагаў” праведным шляхам, яны сёньня дабіваюцца яго ўсімі праўдамі і няпраўдамі.

І даб’юцца, вядома, бо працуюць выпрабаваным у баталіях мінулагадняга восеньскага палітычнага крызысу спосабам — як тады “ламалі” непакорлівых

Шэрыя старонкі

дэпутатаў, так сёньня вярбуюць у БПСМ залежных ад “вэртыкалі” рэгіянальных маладзёвых лідэраў; як тады зьбіралі Усебеларускі народны сход, так сёньня заганяюць моладзь на канфэрэнцыі БПСМ.

Што дня прыходзяць паведамленьні: у такім -сьці раёне пасля абласной “нарады” уступіў у “патрыеты” сакратар райкаму БСМ (ён жа — загадзела па справах моладзі райвыканкама), з сабой “запісаў” у БПСМ усю арганізацыю; у такім-сьці горадзе ў патрыятычны саюз “уступілі” усе старшаклясьнікі школы (альбо студэнты тэхнікума, альбо маладыя рабочыя прадпрыемства — магчымыя варыянты)...

У Менску ўжо даўно ідзе ня проста “валавы” запіс у “Прямое действие”, а сапраўднае рэкрутаваньне студэнтаў на ягоня акцыі.

Вось, напрыклад, запіска, завязаваная подпісам сакратара камітэту БСМ Беларускага дзяржаўнага унівэрсытэта інфарматыкі і радыёэлектронікі Д. Кармазіна (ён адным зь першых “перакінуўся” у “Прямое действие” і сёньня верай і праўдай служыць новай арганізацыі. — С.В.). Дзіма дакладае ў штаб “Прямога действия” аб тым, як забясьпечваў яўку студэнтаў унівэрсытэта на пікет у падтрымку Аляксандра Рыгоравіча 14 лютага 1994 году. Заключную частку дакумэнта дазволю сабе аднавіць цалкам.

“Вынікі: за тыдзень падрыхтоўкі згодна сьпісам было падрыхтавана да ўдзелу ў пікеце ад БДУІР (былы РТІ) 203 удзельнікі (кала 100 было атрымана за кошт асабістай дамоўленасьці з начальнікам ваеннай кафедры — вызвалілі ад заняткаў студэнтаў — прычым нежадаючых удзельнічаць у акцыі адразу папрасілі на зборы ў холе актавай залі не перашкаджаць, не муціць вадзі і удаліцца). У выніку пры праверцы перад выходам на пікет у 11.30.-12.20. было зафіксавана 158 чалавек, якія і вышлі калёнай да філярмоніі. Па дарозе каля 10-15 чалавек “адлучылася”. Рэальна прысутнічала ад БДУІР адназначна 135-145 чалавек”. Радуйцеся маладзёвай падтрымцы, Аляксандар Рыгоравіч!

Дзеля справядлівасьці варта адзначыць, што ня ўсіх набіраюць у МС “ПД” мэтадам вызваленьня ад заняткаў і пагалоўнага перапісу насельніцтва. Ёсьць і дабравольцы.

У сакавіку, напрыклад (відаць, натхніўшыся вынікамі лютаўскага пікета), у арганізацыю ўступіў 18-гадовы студэнт-першакурснік БДУІРа

Для службовага карыстанья

Уладзімер Эйсмант, аб чым сьведчыць уласнаручна напісаная ім заява і картка ўліку, якая захоўваецца ў штаб-кватэры МС “ПД”. У гэтым, уласна, дрэннага няма.

Як, прынамсі, няма дрэннага і ў факце ўступленьня ў новую маладзёвую арганізацыю 25-гадовых Сяргея Дарашэвіча і Уладзімера Зуева. Ну захацелася людзям напрыканцы маладзёвага ўзросту папрацаваць у маладзёвай арганізацыі. І нязначна, што першы зь іх зьяўляецца супрацоўнікам аддзела па справах моладзі Політэхнічнай акадэміі, а другі — рэдактарам аддзела газеты “Знамя юности”. Перад “Прямым дзействам” усе роўныя!

Зусім іншыя асацыяцыі ўзьнікаюць пры праглядзе заяваў і анкет некаторых іншых навабранцаў Маладзёвага саюза.

5 сакавіка 1997 году заявы на імя старшыні МС “ПД” 20-гадовага Янчэўскага Усевалада Вячаслававіча пішуць юныя Вадзік Барадуля, Юрык Ганчар і Вова Сідараў. У той жа дзень аналягічны крок ажыццяўляюць Андруша Максіменка і Віця Качан. Праз два дні са словамі “прашу прыняць мяне...” да “Усевалада Вячаслававіча” звяртаецца Юрык Юхновіч. І, нарэшце, 10 сакавіка “сасьпавае” да ўступленьня ў новую маладзёвую арганізацыю юны Ігарок Перавозкаў.

Ну і што? — спытае чытач. Ды, уласна кажучы, нічога. Толькі вось першыя трое ўступіўшых адпаведна 1959, 1967 і 1968 гадоў нараджэння, а ў графе “месца працы” усе сыціпла ўказваюць ОО Фонд “Наш дом”.

Уявіце сабе карціну: сядзяць сакавіцкім вечарам у офісе Фонда, які займаецца пытаньнямі нерухомасьці, тры ягонных кіраўнікі, і раптам — ні з таго, ні з сяго — на 39-м, 31-м і 30-м гадах жыцьця вырашаюць папоўніць сваімі асобамі шэрагі маладзёвай арганізацыі. Забаўна, ці не?

Аналягічная карціна і зь іншымі сакавіцкімі навабранцамі. А. Максіменка і В.Качану адпаведна 32 і 30 гадоў. Абодва таксама ўзначальваюць Фонд, праўда, іншы — сацыяльнай абароны “Час”. Трохі маладзейшы — 1970 г.н. — в.а дырэктара фірмы “Белінтэр сюрпрыз” Ю.Юхновіч. Затое “маладому” прадпрымальніку І.Перавозкаву — зноў амаль 37.

Што за навала такая? Чаму ў Маладзёвы саюз, якому і жыць да пераўтварэньня ў БПСМ засталася менш за два месяцы, так актыўна пайшлі “грамадзкія дзеячы”, камэрсанты?

Шэрыя старонкі

Узьлюбілі Аляксандра Рыгоровіча? Але неяк цяжка ўявіць ня першай маладосьці В.Барадулю і І.Перавозкава як яны стаяць ў пікеце з плякатам: “Моладзь — з маладым прэзыдэнтам”. Захацелі, каб імі Сева Янчэўскі паруліў? Таксама несалідна.

Пэрспэктыва ашынуцца бліжэй да новай намэнклятурнай кармушкі побач з уладай — вось галоўны матыў, які рухае сёньня прыткімі маладымі (і не маладымі) людзьмі, якія рашуча захопліваюць кіруючыя і іншыя ключавыя пасады ў яшчэ ня створаным “патрыятычным саюзе”. Не выпадкова, што да новай арганізацыі пачалі прыглядацца камэрсанты і прадпрымальнікі, юныя кар’ерысты і проста цьмяныя асобы. Адчуўшы пах грошай і вялікіх “магчымасьцяў”, уся гэтая брація круціцца сёньня вакол аргкамітэта па стварэньні БПСМ, расаджвае — пакуль ня позна — сваіх людзей у кіраўніцтва ягонымі структурамі і сьмяецца адначасова над няшчаснымі пэтэвушнікамі і школьнікамі, якіх, як статак баранаў, “вэртыкальныя” дзядзі і цеці строям вядуць на гарадзкія і раённыя канфэрэнцыі БПСМ пратвараць у жыцьцё новую ідэалёгічную трыяду “Правадыр — Дзяржава — Царква”.

Прагноз на разьвітаньне

Наш прэзыдэнт жартаваць не любіць, і новая арганізацыя створаная будзе абавязкова. У раёнах і гарадах ёй прымушаюць займацца сакратароў камітэтаў БСМ, амаль пагалоўна “завязаных” на мясцовую “вэртыкаль”. Тых, хто будзе супраціўляцца — пакінуць бяз працы.

Дзе-нідзе дабіраюцца і да сакратароў арганізацыяў ЛКСМБ, актывістаў іншых маладзёвых арганізацыяў — выклікаюць на выканкамы, на размовы да рэктараў і дэканаў. Патрабаваньне ўсюды адно: уваходзьце ў аргакамітэты БПСМ. Не абыходзіцца, на жаль, і без пагрозаў.

У гэтых умовах беспамылкова спрагназаваць далейшае разьвіцьце становішча магчыма толькі адказаўшы на галоўнае пытаньне: навошта, зь якой мэтай прэзыдэнтам і ягоным атачэньнем ствараецца новая арганізацыя? Ці — каму гэта выгадна?

Некаторыя шчырыя людзі мяркуюць, што БПСМ патрэбны выканаўчай уладзе для рэалізацыі мэтай дзяржаўнай маладзёвай палітыкі. Але ў гэтых сьцьвярджэньнях няма ніякай лёгікі, бо ў рэспубліцы ўжо

Для службовага карыстаньня

існуюць маладзёвыя арганізацыі, якія прапаноўваюць дзяржаве свае паслугі ў гэтым накірунку. Прэзыдэнту дастаткова было абaperціся на іх, паспрыяць аб'яднаньню ў Нацыянальны Савет, падтрымаць арганізацыйна і фінансава, памясьціць тут дзяржаўныя заказы па працы с моладзьдзю. Пайсьці, такім чынам, шляхам, па якім крочаць узаемаадносінны маладзёвага руху і органаў дзяржаўнай улады ва ўсім сьвеце.

Але Аляксандру Рыгоравічу патрэбнае не гэта — яму хочацца мець ня проста “сваю” маладзёвую структуру, а інструмэнт ідэалёгічнай апрацоўкі маладога пакаленьня. Адсюль і чыноўніцкая прыць. Адсюль і ўмантаваньне БПСМ у мэханізм дзяржаўнай улады.

Рэалізацыя гэтай задумкі будзе мець скрайне нэгатыўныя наступствы і для беларускай моладзі, і для рэспублікі ў цэлым. “Асобную” маладзёвую арганізацыю паспрабуюць хутка ператварыць у адзіную — усе астатнія будуць выпхнуты са шляху грамадзкага жыцьця і пазбаўлены ўдзелу ня толькі ў рэалізацыі дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі, але і выпнаньня з ВНУ, тэхнікумаў, вучэльняў, школ, працоўных калектываў. Іншымі словамі, задумваецца зьнішчэньне шматварыянтнасьці маладзёвага руху, пазбаўленьне юнакоў і дзеўчын Беларусі самой магчымасьці выбару...

Пашырыцца раскол і супрацьстаяньне ў маладзёвым асяродзьдзі. З членамі БПСМ усё зразумела — яны будуць абвешчаныя “патрыётамі” Радзімы. А кім аўтаматычна стане астатняя моладзь — непатрыётамі, ворагамі беларускага народа, “дэструктыўнай апазыцыяй”?

Адбудзецца прафанацыя самой ідэі грамадзкага маладзёвага руху. Няўжо незразумела, што пазбаўленьня выбару і пад прымусам загнаньня ў стайню адзяржаўленай структуры людзі ў прынцыпе ня здольныя да пошуку, творчасьці, актыўнай жыцьцёвай пазыцыі, г.н. да таго, без чаго сапраўдная маладзёвая арганізацыя проста недапушчальная? Няўжо мазгоў не хапае пралічыць, што ў тых, каго шэрагам выводзяць на мітынгі і пікеты, выпрацоўваецца ўстойлівая нянавісьць да такіх “правадыроў” і цалкам зразумелае жаданьне разьлічыцца зь імі пры першым зручным выпадку?

Перакананы, што гэтай антымаладзёвай змове, дзеля будучыні Айчыны, неабходна сёньня супрацьстаяць усімі магчымымі мэтадамі. Ведаю, што будзе няпроста, і шкадую, што з нагоды зьняцьця праз тыдзень зь сябе паўнамоцтваў першага сакратара ЦК ЛКСМБ не змагу і далей непасрэдна

Шэрыя старонкі

ўдзельнічаць у гэтай працы. Упэўнены, што тыя, з кім мы апошнія пяць год адраджалі Ленінскі камсамол і стваралі новую архітэктuru маладзёвага руху рэспублікі, выстаяць, ня зламаюцца, не здрадзяць сумленьню дзеля палітычнай кан’юктуры.

Ідэялігі “новай ідэалёгіі” для моладзі, на шчасьце, безнадзейна адсталі ад жыцьця і проста не разумеюць, зь якім непаўторным, тонкім сацыяльным сьлоем яны сутыкнуцца пры рэалізацыі сваёй задумкі. Рухне іхны “Плян мерапрыемстваў...” як картачны домік. І пражыве хуткім і вычварэнскім вобразам зьлеплены БПСМ зусім няшмат — роўна столькі, колькі праіснуе сам рэжым.

Нялішняе ў сувязі з гэтым узгадаць, што нават “гітлер’югенд”, якому прадракалася тысячагадовае жыцьцё, праіснаваў усяго толькі 9 год, а рашучых кітайскіх хунвэйбінаў хапіла толькі на два гады. Затым і адны, і другія былі ганебна выкінутыя на сьметню гісторыі...

4 красавіка, Менск.

Сяргей Вазьняк